

De bello Gallico (1.2)

Apud Helvetios longe nobilissimus fuit et ditissimus Orgetorix. **Is**, M. Messalla et M. Pupio Pisone **consulibus**, regni cupiditate inductus coniurationem nobilitatis fecit, et civitati persuasit ut de finibus **suis** cum omnibus copiis exirent: perfacile esse, cum virtute omnibus praestarent, totius Galliae imperio potiri. **Id** hoc facilius **eis** persuasit, quod undique loci natura Helvetii continentur: una ex parte flumine Rheno latissimo atque altissimo, qui agrum Helvetium a Germanis dividit; altera ex parte monte Iura altissimo, qui est inter Sequanos et Helvetios; tertia lacu Lemanno et flumine Rhodano, qui **provinciam nostram** ab Helvetiis dividit. **His rebus** fiebat ut et minus late vagarentur et minus facile finitimis bellum inferre possent: qua ex parte homines bellandi cupidi magno dolore adficiabantur. Pro multitudine autem hominum et pro gloria belli atque fortitudinis angustos **se** finis habere arbitrabantur, qui in longitudinem milia passuum CCXL, in latitudinem CLXXX patebant.